

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscriptele
nu se restituie.
INERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA de Brașov și la
redacțiunea Elzevir de anuluri:
In Viena: M. Duka Nachf.
Max. Augenthaler & Enserich Lesner.
Karlheide, Schielek, Rudolf Kossel.
A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Hazi-
burg: Marolyi & Llobmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o sa-
ză garzonă pe o coloană 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicații mai dese
sunt taxate și învoiașă.
RECLAME pe pagină a 3-a o
costă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Dumnească 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumnească 8 franci.
Se primumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Tergul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 112.

Brașov, Vineri-Sâmbătă 20 Mai (2 Iunie).

1900.

Impăratul și Cehii.

Deși nu este pentru prima oară, că împăratul Austriei conversază cu delegații cehi, pe cari îi primesc, sau îi invită la masă, asupra situațiunii politice interioare, totuși a făcut mare senzație conversația lungă, ce a avut-o la prânzul de Miercuri cu Cehul tiner Dr. Pacac. Au fost neobișnuite până acum asemenea convorbiri în chestiuni grave de politică interioară ale Suveranului cu corifeii opozițiunii parlamentare. Numai obstrucțiunii este a se mulțumi că au fost aduse în curs. Ele devin și mai bătătoare la ochi, decât vom considera, că se petrec cu ocaziunea primirii membrilor delegațiunilor, cari au chemarea de a se ocupa de treburile comune și estere.

Imprejurarea, că monarhul inițiază astfel de convorbiri politice cu delegații boemi asupra chestiunilor interne, dovedește mai mult ca oricând și ce, că lucrurile în Austria au ajuns într'un stadiu foarte critic.

„Vremurile sunt grele!“ este exclamarea, cu care Maj. Sa s'a adresat alaltăeri, după prânzul dela palat, Cehului Dr. Pacac. Trebuie să fiă în adevăr grele, când monarhul nu lasă să treacă nici cea mai mică ocaziune fără de a vorbi despre ele.

Obstrucțiunea cehică nu poate fi delaturată cu vorbe dulci, cu liniștiri și cu promisiuni. Tote încercările în privința aceasta au rămas zadarnice, și acum a trebuit să experieze însuși Suveranul, că nici chiar desaprobarrea și dojenile sale nu pot ajuta, căci conducătorul ceh i-a răspuns: „Adevărat, că vremurile sunt grele, dar nu e vina noastră. Majestatea Voastră știe, că am fost împinși fără voia noastră în această situațiune.“ Er când monarhul a făcut amintire de proiectul legii limbilor, care ar fi merit să mulțumescă pe Cehi, omul de incredere al acestora l'a rugat și l'a conjurat, să nu lase, ca acea lege să fiă introdusă printr'o ordonanță împăratărească pe baza §-ului 14, căci acesta ar produce o turburare în Boemia, cum n'a mai fost, și ar însemna proclamarea luptei permanente.

Senzația au făcut și cuvintele, prin cari Dr. Pacac a confirmat asertiunea împăratului, că în adevăr Cehii au luat o atitudine dușmănoasă față cu guvernul în delegațiune, și că acesta au făcut-o nu numai din motive ale politice esteriore, ci și din ale politice interioare.

Exclamarea corifeului ceh: „Nu poate fi pe fața pământului națiune, căreia să i-se fi făcut o astfel de nedreptate, ca nouă!“... poate să fi fost adănc simțită de el, der, fără a trece peste granițele monarhiei, am puté, făcând asemănare, să-i dovedim contrarul.

Oricând cum ar fi, convorbirea din chestiune, deși ne privește numai pe departe, ca unii, cari aparținem aceleiași monarhii, trebuie să facă o adăncă impresiune și asupra noastră, a Românilor.

Vedem cum Cehii prin reprezentantul lor curajos și energic pretind să li-se restituie drepturile pe deplin, și se arată neînduplecați în apărarea lor.

Suveranul însuși caută să-i înduplece aci cu binele, aci dojenindu-i aspru. Le spune, că anume s'a adus în Camera o lege a limbilor numai ca să-i mulțumescă pe ei. Der rămân neînduplecați, declarând, că nu o pot primi.

Și pe lângă toate aceste încercări de sus și de jos de a-i împăca, Cehii figurează de fapt nu numai ca naționalitate recunoscută în stat, der au autonomia lor, dieta lor, au universitatea și școlile lor naționale pe toate terenurile și limba lor ocupă o poziție puternică în administrațiune și justițiă. Și totuși se simt neîndreptățiți, nu-și ved încă asigurată existența și viitorul lor național.

Se asemănăm acum un moment starea noastră cu a lor și să ne întrebăm, decât relativ cu împrejurările și puterile poporului nostru românesc, suntem noi conșcii în aceste clipe de marile postulate ale existenței noastre naționale și de grăznicul pericol, ce o amenință?

Decă am fi conșcii de aceste, atunci, desigur, nu am trebui să experiam atât de trist, că în mijlocul confuziunii de idei, ce domnesce într'o parte a clasei noastre inteligente, iese la supratată un fel de resignare umilitoare, un soi de sevilism păcătos, care nu ne poate duce, decât la totala destrămare și peire.

Să ținem seamă de toate cele de lipsă, der să nu uităm nici un moment, că legile, după cari se dirig destinele popoarelor, sunt pentru toate unele și aceleași și vai de poporul, care nu le înțelege.

Delegațiunile și luptele interne.

(Din delegațiunea ungară.)

În ședința de Marți a delegațiunii ungare s'a terminat desbaterea asupra bugetului ministerului de esterne, primindu-se bugetul și exprimând recunoștință contelei Goluchowski pentru „dibacea, demna și succesa“ conducere a afacerilor esteriore. Au vorbit numai raportorul Falk și contele Apponyi asupra raportului comisiei pentru afacerile esteriore.

Ceea-ce s'a discus este o parafrază a acelui raport. Remarcăm însă pasagiul acela din vorbirea raportorului Dr. Max Falk, în care amintesc de acuzațiunea, ce s'a ridicat în delegațiunea austriacă contra guvernului unguresc. Falk discise:

„Nu voiți să ascund, că trebuie să mă stăpănesc mult, ca să nu reflectez la acole imputări, ba pot dice acuzări, ce s'au ridicat la alt loc éráși din incidentul desbaterei bugetului ministerului de esterne în contra noastră — în contra națiunii maghiare și în contra guvernului unguresc. Nu voesc să o fac însă, din două cauze. Într-ai, pentru-că nu mi-se pare cuviincios, ca o delegațiune să suprarevideze, așa dicend, asertiunile făcute în cealaltă delegațiune. De-altmintrelea sunt convins, că această acuza- cere se va discuta acolo, unde e locul ei, și că acuzațiunile nedrepte ridicate în con-

tra noastră, vor întâmpina acolo cuvenita respingere. (Așa e). A doua cauză este, că nu voesc să urmez réului exemplu și n'aș vré să introduc chestiunile de naționalitate și în politica esteriore. Sunt din contră de convingerea, că fiă-cine, care voesc sincer existența monarhiei austro-ungare, trebuie să lucre cu totă puterea, ca cel puțin terenul politice esteriore să rămână cruțat de epidemia certelor de naționalitate.

„De ani de zile am făcut trista esperiență, ce influință distrugătoare au exercitat aceste lupte de naționalitate într'o parte a monarhiei asupra politice interioare a acesteia. Ar fi o nenorocire necalculabilă, decât aceste rivalități și frecări naționale ar fi introduse și în politica esteriore, a cărei problemă este tocmai, de-a apăra acele interese, cari sunt comune tuturor popoarelor monarhiei fără deosebire de naționalitate.“

Măi, măi, înțelept mai e d-l Falk! De ce nu le spune der atunc celor dela guvernul Ungariei, să se porțe așa, ca să nu dea prilej să se vorbească nimic rău despre ei nici în delegațiuni, nici afară de delegațiuni?

Românii din Bucovina și Polonii.

„Neue Freie Presse“ a discus cu privire la cunoscutul discurs al delegatului bucovinean Dr. Popovici, că acesta ar fi vorbit și de o luptă a Românilor în contra Polonilor. În privința acesta numitul diar vienes publică în numărul său de Miercuri următoarea rectificare:

„Delegatul Dr. Popovici ne rógă să constatăm, că în discursul său din ședința de Sâmbătă a delegațiunii, el nu a vorbit de o luptă a Românilor în contra Polonilor; gravaminele sale s'au referit mai mult la poziția Românilor față cu Rutenii. O asertiune în contra Polonilor din Bucovina n'ar fi corespuns intențiunilor partidei sale, deore-ce acesta nisuesce a stabili o înțelegere cu Polonii în interesul unei cooperări contra Rutenilor.“

Prânzuri parlamentare.

Marți și Miercuri, în 29 și 30 Mai n. c., au fost la palatul regal din Budapesta prânzuri parlamentare, date de Majestatea Sa.

La primul dineu, la care au fost invitați presidiul delegațiunii austriace și capii partidelor, a participat și deputatul român Dr. Popovici din Bucovina.

A fost bătător la ochi, că după masă Maj. Sa, vorbind cu mulți dintre delegații austriaci și unguri, nu s'a adresat cu nici un cuvânt către delegații cehi.

Cu atât mai mult a vorbit Maj. Sa la prânzul de Miercuri cu delegatul ceh tiner, Dr. Pacac.

După masă monarhul a ținut obișnuitul „cerce“, care de astă-dată a fost de mai scurtă durată. Cu totul Maj. Sa a convorbit cu vre-o 15 delegați unguri și austriaci. Mai întâiu a vorbit cu ministrul de esterne Goluchowski. După aceea cu cei doi miniștri-președinți.

„P. Lloyd“ spune, că Maj. Sa când s'a adresat către Szell, a avut „față veselă“ și „surideă“. Când s'a întors însă spre Dr. Koerber „era foarte serios“. Cu Falk a convorsat „forțe lung“ etc.

Din partea austriacă se raportéză, că după avorbirile amintite, Majestatea Sa a

intrat cu delegatul ceh Dr. Pacac într'o conversațiune politică neobișnuit de lungă. După împărțările delegatului ceh, conversația a durat peste două minute și a decurs astfel:

Majestatea Sa întrebă pe Pacac, decât plăcă la Praga și după-ce acesta a răspuns afirmativ, monarhul vorbind despre grelele jurstări politice, a desaprobat categoric obstrucțiunea partidei Cehilor tineri cu cuvinte muștrătoare.

Dr. Pacac răspunde: Da, Majestate! jurstările sunt în adevăr grele; noi toți, căți luăm parte la viața parlamentară, o simțim. Der nu este vina noastră. Majestatea Voastră știe, că noi am fost împuși în această situațiune. Am indicat guvernului o cale, ca să iese din situațiunea de față. Ne rugăm de Maj. Voastră, să binevoită a lăsa să Vi-se prezente indicările noastre și să Vă convingeți, că postulatele noastre sunt numai drepte. Și noi dorim să se restabilească raporturile priincioase, și nisuiam a ne împăoa cu compatrioții noștri Germani, der cerem să ni-se restituie și dreptul nostru, ce ni-s'a luat.

Impăratul se pronunță apoi asupra atitudinii dușmănoase, ce au observat-o Cehii tineri în delegațiune față cu guvernul comun, blamându-o.

Dr. Pacac: „Ași minți, decât nu aș recunosc această. Atitudinea noastră n'a fost cauzată numai de motive ale politice esteriore, ci și de acele ale politice interioare. Nu este pe fața pământului națiune, căreia să i-se fi făcut o astfel de nedreptate ca nouă...“

Monarhul dădu din cap ca semn de hotărâță negare.

Dr. Pacac continuă însă: „Cu totă venerațiunea dinaintea înălțimei coronei, trebuie să-mi susțin cuvintele. Noi de altmintrelea ne-am opus numai în mod parlamentar, d-l ministru de esterne însă a vorbit într'un ton, care mai nainte nu era obișnuit în delegațiune...“

Impăratul intrerupse aici pe delegat, amintind de proiectele de lege relativ la dreptul de limbă, cari au fost prezentate camerei și cari își așteptă rezolvarea lor.

Dr. Pacac: Majestate, aceste legi sunt pentru noi cu totul neacceptabile, și decât ar fi introduse cu §-ul 14, atunci mă tem, că se va manifesta în țără o iritațiune, cum n'a mai fost. Rog pe Maj. Voastră a nu lăsa, ca această lege să fiă introdusă pe calea §-lui 14...“

Impăratul făcu éráși un gest de negare.

„Rog a sousa Majestate“, continuă Dr. Pacac. „Eu cunosc prea bine relațiunile. Vorbesc ca boem sincer și ca austriac sincer în interesul poporului meu, ca și în interesul imperiului și al dinastiei. Să nu lăsați, Majestate, ca această lege să fiă introdusă cu §-ul 14; această ar însemna luptă în permanentă.“

În fine Dr. Pacac rugă din nou pe împăratul de a chibzui jurstările. Cehii au fost împinși în situația, în care se află astăzi; să li-se dea puțința, prin restituirea drepturilor lor, să ajungă éráși în pozițiunea cuvenită față cu statul...“

Impăratul se întorse; conversațiunea, care deșteptase generala atențiune, se sfârși.

Cronica externă.

Din Franca. Se anunță din Paris, că ministru de război Gallifet și-a dat alaltăeri dimisiunea și ministru-președinte Waldeck-Rousseau a primit-o. Demisia bătrânului general e motivată cu băla de care suferă acum de timp mai îndelungat; retragerea lui însă are alte cauze mai adânci politice. Se dice anume, că demisia lui Gallifet stă în legătură cu afacerea-Dreyfus, despre care actualul ministru-președinte a declarat în cameră, că este definitiv încheiată. Ministru de război însă e aflat, că într-o secție a ministerului de război s'a întâmplat érași o înstrăinare de acte din dosarul secret. Gallifet a ordonat îndată cercetarea și descoperirea autorului furtului. Acesta a dat ansă la învinuirea, că guvernul voescă se scormonească din nou afacerea-Dreyfus. Gallifet s'a apărut contra acestei acuzări în cameră, dicând, că dinpotrivă el a voit să împiedece reînnoirea afacerii. Ministru-președinte Waldeck-Rousseau n'a fost de-o părere cu el și a dojenit pe funcționarii ministerului de război, că lucrează în contra intențiilor guvernului. Acestea sunt antecedențele, în mare.

Așa se pare, că ortalul afacerii-Dreyfus nu încetază a neliniști republica francesă și dreyfusistii, în frunte cu Zola, vor să readucă érași la ordinea zilei afacerea odiată. Zola publică în „Aurore“ o scrisoare, care ocupă șapte colone și e adresată senatorilor, cari sunt contra amnestiei. El dice, că naționalistii și antisemiții se folosesc încă de acesta afacere pentru a domina cu ea situațiunea și prin teróre a pune mâna pe Franca. O mai folosesc și ca armă electorală. Zola revine érași cu acuzări grave contra lui Eszterhazy, pe care-l învinuiesc, că a vândut fostului atașat german Schwartzkoppen documente cu privire la viața privată a șefilor armatei. Isbucind un război, dice Zola, Germania ar publica acele revelațiuni și ar defaima Franca mai înainte de luptă.

În locul lui Gallifet a fost numit ministru de război generalul André, comandantul garnisonei din Paris.

Impăratul Wilhelm în Viena.

„Neue Wiener Tageblatt“ anunță din isvor sigur, că împăratul Wilhelm va visita pe Majestatea Sa Francisc Iosif în Viena din incidentul aniversării a 70-a a născerei. Impăratul german va sosi în Viena la 18 August și înoc în aceeași zi se va reînforța la Berlin.

Pericol în China. Așa numita revoltă a Boxerilor amenință serios nu numai pacea interioară a Chinei, ci și pe străinii creștini din imperiu. Mișcarea Boxerilor este îndreptată mai ales în contra sistemului de guvernare din Peking și a luat proporții însemnate în părțile nordice ale imperiului și în imediata apropiere de capitală. Boxerii au incendiat și nimicuit stațiunea Linliho, situată la 29 chlm. de Peking. Au întrerupt comunicația pe linia ferată, au distrus mulțime de vagoane și au ucis pe mulți împiegați. După scirile telegrafice mai nouă, răscolă Boxerilor se lătesce într'una. Englesii și Belgienii au lășăsit Fengtai și s'au refugiat în Tsienting.

Lui „Times“ i-se anunță din Peking, că mișcarea Boxerilor a produs mare neliniște și că toate puterile străine interesate au luat măsuri pentru ocrotirea supușilor lor creștini.

Trupele americane în Filipine sufer înfrângeri peste înfrângeri. Étă bilanțul pe luna Martie:

La 6, lupta dela Rio-Grande: 210 prizonieri și 2 tunuri Maxim pierdute. La 15, Americanii surprinși noptea la San-Fernando: 2 companii nimicite.

În sfârșit, după câte-va zile, ei au pierdut un convoi de 29 mii dolari în aur în provincia Cavite și au fost siliți să deserteze porturile Luigayan și Duet.

Totalul esact al morților și răniților americani pe primele 3 luni ale anului 1900, e de 6479.

Situațiunea în Austria.

Unul din delegații cehi a avut zilele acestea un interviu mai lung cu corospondentul unei foi din Budapesta. Cu prilejul acesta delegatul s'a pronunțat asupra situațiunei în Austria și a luptelor dintre Cehi și Germani. Étă, în reasumat, ce a dīs el:

Fostul ministru-președinte *Badeni* a creat prin cunoscuta sa ordonanță de limbă o situația, care e prescrișă în legea Boemiei din Aprilie 1848 și sancționată de împăratul Ferdinand. În sensul acestei legi limba cehică e recunoscută ca limbă internă oficială. Sub Maria Terasia și în epoca, ce a urmat, folosirea oficială a limbei cehice era în vigóre și n'a fost desființată, decât la 1852 sub *Bach*. *Badeni* a recunoscut îndreptățirea pretenșiunilor noastre și fără de a vătămă cătușă de puțin drepturile Germanilor, a restabilit aplicarea limbei cehice în serviciul intern.

Partidele germane însă n'au tolerat acesta și au pornit lupta contra lui *Badeni*, care a culminat în obstrucțiune. A fost lupta minorității pentru căderea majorității. Factorii cei mai înalți ai Austriei încă s'au plecat în fața obstrucțiunei germane, când se prefăceau a crede, că ea va decide asupra existenței statului. A fost o fatală greșală acesta. Dér s'a întâmplat. Poporului ceh i-s'a luat și puținul, ce i-s'a dat din drepturile lui și prin acesta s'a aplicat Cehilor o lovitură, pe care nu o puteau suferi liniștiți.

Cu toate acestea după căderea lui *Badeni*, Cehii s'au pus pe teren de așteptare. Au așteptat să vadă, ce va face *Clary*. Dér n'a făcut nimic. Ei n'au obstruat atunci, ci au făcut opoziția cea mai cinstită. Germanii însă, cari de-odată cu căderea lui *Badeni* au încălecat calul cel mare, au zădărnicit ori-ce rezolvare pacnică a neînțelegerilor. Atunci s'au validat acele influențe germane esterne, cari au făcut pe cercurile normative să credă, că din Boemia nordică s'ar pute crea un non Schleswig-Holstein. Și așa s'a întâmplat, că poporul cehic a fost despoiat în cel mai brutal mod de drepturile sale și pentru fidelitatea seculară i-au răspătit cu strivirea. Contra acesta trebuia căutat un remediu. Ni-am dat silița de a crea mai întâi un *milieu*, care să pregătască pacnică soluțiune. Când acesta n'a succés sub *Clary*, am fost triși din opoziția în obstrucțiune. A venit *Koerber*, despre care recunosc bucuros, că e funcționar escelent, are multe intenții bune și se dice, că e neutral. Un timp óre-care am fost cu îngăduire și față de el, dér când am vădut, că nici el nu vré serios restabilirea drepturilor noastre, am hotărît să continuăm și față cu el obstrucțiunea... Una din cauzele acestei obstrucțiuni este forțe însemnată. Prin conducerea *ad demonstrandum* a obstrucțiunei, vrem să dovedim, că trebuie aduse astfel de regulamente pentru cameră, cari să facă imposibilă obstrucțiunea ori-cărui factor parlamentar. Prin acesta trebuie restabilită puțința de lucrare a parlamentului și a garanta în chipul acesta *domnia majorității asupra minorității*. Acesta este unicul principiu parlamentar acceptabil, pentru care și ostenim.

„Vătămarea adusă poporului cehic este mult mai gravă, decât să se pótă remedia prin óre-cari concesiuși. Sincer mărturisesc, că mă mir de liniștea, cu care poporul cehic suferă acesta. Inșé fierberea internă e mare, și decât guvernul vré ordine, trebuie să restituie Cehilor drepturile lor. Cum stau raporturile ađt, sunt mult mai puținé prospécte, decât sub *Badeni* și *Thun*. Am întrat în tratările de împăcare, dér nu credem în succés“.

Războiul — pe sfârșite.

Roberts a întrat în *Johannesburg*! Așa vestesc cu mare bucurie și alaiu scirile cele mai nouă din Londra. Ele se confirmă acum și oficial, și londonesii sunt siguri, că pe ziua de alaltăeri séu cel mai târziu eri, *Roberts* a ocupat și capitala *Pretoria*. După o seire a lui „Daily Mail“, căpitanul orașului, *Krause*, s'a pregătit deja înainte să primescă pe *Roberts* și a adresat o circulară către toți funcționarii orașenesci

provocându-i, să fiă cu băgare de sémă, ca aventurierii străini să nu comită fapte de violență și atentat în contra minelor.

Bucuria în Londra este cu atât mai mare, cu cât minele de aur au rămas neatînse. Englesii nici nu se mai tem, că minele vor fi aruncate în aer. *Roberts* a sosit destul de cu vreme la *Johannesburg*, pentru ca să asigure minele. Vor avé dér Englesii aur destul, cu care să-și acopere cheltuelile războiului.

Burii s'au retras la *Pretoria*, dér fără speranță, că vor puté apăra capitala. O seire privată spune, că avangardele Englesilor au întrat deja și în *Pretoria* fără de nici o rezistență. După ele va merge și *Roberts*, a cărui intrare va fi primită prin capitulare. Se susține, că și președintele *Kruger* ar fi declarat, că nu vré nici el să se mai opună și că e gata a-se preda, decât va fi lăsat să petrăcă în țără. O altă seire spune, că chiar decât ar voi, *Kruger* n'ar mai puté să se refugieze, deore-ce *Roberts* a luat măsuri, ca comunicația liniei ferate cu *Lourenzo-Marqueze* să fiă tăiată așa, că din *Transvaal* nimeni nu mai póté să fugă.

Diarele din Londra spun, că guvernul transvaalian a mai făcut o ultimă încercare la diferite locuri pentru a primi ajutor străin. Răspunsul însă n'a putut fi, decât negativ, căci guvernul a decis să intre în tratări cu Anglia asupra păcii.

Încercarea acesta însă nu va avé nici un rezultat. Guvernul engles nu va intra în tratări despre pace cu Burii. Pe cum *Roberts* a ocupat statul *Oranje* cu arma, așa va ocupa și *Transvaalul*.

Duminea trecută lord *Roberts*, când a ajuns la riul *Vaal*, în numele reginei *Victoria* a proclamat statul *Oranje* de ancat *Angliei* sub numele de „*Oranje River Territory*“. De-odată cu acesta existența statului liber *Oranje* a încetat și de aici înainte burgherii oranjei vor fi considerați ca *rebels*, ér nu ca adversari, cari stau sub scutul dreptului ginților.

Tot așa va face *Roberts* și cu *Transvaalul*, după-ce va fi întrat în *Pretoria*. Acesta apare și dintr'un discurs, ce l'a ținut ministru-președinte *Salisbury* la clubul conservativilor și din care reiese, că Anglia vré să anecheze simplamente *Transvaalul* și despre independența Burilor nu mai póté fi vorba. „Intenția categorică a guvernului este — dice *Salisbury* — de a împiedeca repetiția războiului, a apăra pe indigeni și îndată-ce va fi posibil, va aduce împăcarea, ca toate statele din Africa sudică să fiă membre ferice ale marelui imperiu britanic“. *Salisbury* a dīs la finea discursului: „Nu putem fi în siguranță până când celor două state sud-africane le vom lăsa și cea mai neînsemnată părțică din independența lor“.

Va să dīcă desființarea republicelor bure și anechearea lor la imperiul britanic.

SCRIRILE ZILEI.

— 19 Maiu v.

Eblema mutilată. Diarele unguresci din Budapesta spun, că alaltăeri diminéta s'a aflat, că a mai fost ruptă o cruce de pe o eblemă dela universitate și că pe altă eblemă se vede o lovitură de baston. Acest obraznic atentat dovedesce, că de fapt se află o adevărată conjurația contra crucei.

Direcția serviciului sanitar român superior a stabilit carantine pentru intrarea animalelor în țără în următoarele puncte: La *Burdujeni* (pentru Austria); la *Unghevi* (pentru Rusia); la *Ostrov* (pentru Bulgaria); la *Predeal* (pentru Ungaria); la *Vărciorova* (pentru Ungaria și Serbia). Animalele nu vor mai puté intra în țără, decât numai prin punctele acestea stabilite, unde vor fi supuse celor mai severe cercetări medicale veterinare. De asemenea vor fi oprite la carantină și animalele destinate pentru export din România, timp de 24 ore, și vor fi supuse de asemenea supravegherii medicale. Aceste măsuri sunt luate în vederea deselor conflicte și pentru a nu se mai aduce acuzări de vecini, că vitele esportate din țără românească sunt bolnave.

Manevrele din toamna anului acestuia ale corpului 12 de armată din Transilvania se vor ținé în ținutul Tergu-Mureșului. Deprinderile finale vor fi între 3—8 Septembrie, la cari vor lua parte brigada Nr. 35 din Clușă, cea din Sibiu Nr. 16 și brigada honveșimei din Transilvania.

Camera advocațială din Brașov aduce la cunoștința publicului, că d-l Dr. *Nicolae Mănoiu* a fost introdus în lista advocaților camerei, cu sediul în Brașov.

Oprirea creditării în cărciume. Congregația comitatului *Cianad* a adresat ministrului de comerț o representațiune, în care, pentru a se pune stavilă lățirii alcoolismului, care ia proporțiuni tot mai mari, cere să se opréscă de a se mai da în cărciumi beuturi pe credit. Se dice, că ministrul ar fi aplecat să ia dispozițiuni în privința acesta.

Din Cristian, lângă Brașov, primim seirea, că eri a răposat acolo veteranul învătător *George Popovici*. Înmormântarea i-se va face mâne Sâmbătă.

Din Tulcea, în Dobrogea, se anunță, că consiliul da acolo a hotărît, ca pe viitor marca orașului Tulcea să fiă monumentul reanexării Dobrogei. Marca acesta este forțe frumoasă. — Sămăntaturile din tot județul Tulcea sunt minunate. Sécara a crescut ca niciodată — și pe alocarea pazei întrec lungimea de doi metri.

Comuniă. D-l Dr. *Alexiu Bogdan*, vice-notar reg. la tribunalul din Bistrița, și d-ra *Octavia Barișiu* din Năsăud se vor omona în 4 Iunie n. c. în biserica română gr. cat. din Năsăud. — Urâm fericeire tinerei părechii!

Tesaurul dela Petrósa. Diarele francesc aduc vestea, că muzeul *Luvru* din Paris a primit în deposit tesaurul dela *Petrósa*, care i a fost încredințat de d-l *Tocilescu*. Acest tesaur a fost trimis la Paris pentru a figura la espozițiunea universală în pavilionul României. Din pricina marelui sale valori însă, d-l *Tocilescu* a cerut pentru tesaur ospitalitatea *Luvrului*. Tesaurul e spus sub o vitrină specială în sala giuvaerurilor vechi. El va rămăné acolo până în Noemvre.

Serată literară. Se scrie din Iași: Duminecă séra la 9 óre p. m. elevii liceului Național din Iași, de sub direcția d-lui *V. M. Burlă*, au dat o serată literară musicală în sala de gimnastică a acelei școli, cu concursul mai multor elevi ai conservatorului, în folosul tinérului *Zaharia David*, eliminat din școlile unguresc. Un program variat a delectat numărósul public, care venise să ajute pe prigonitul din Ungaria.

Defraudare. Un funcționar dela posta centrală din Budapesta, cu numele *Beesky Ignác*, a defraudat în paguba postei 10,000 coróne și apoi a plecat la preumblare, dér nu se scie pe unde, poliția și gendarmeria nu-i pot da de urmă. Pécăt de el, căci *Beesky* era un patriot de „bune speranțe“; după cum se vede din subscrierea sa, era „vemeș“, e numai de 28 ani și a dat în scurta sa viață strălucite probe, că scie cum se risipeșc banii. A făcut datorii prin toate părțile și ar fi făcut póté și mai multe, decât nu și-ar fi dat în petec cu defraudarea dela postă.

Eligibilitatea femeilor în Anglia. Numai de curénd camera comunelor a primit cu mare majoritate o lege, după care femeile pot fi alese în nouele consilii municipale din diferitele arondismente ale orașului Londra, cari consilii au fost create prin legea dela 1899 asupra administrației locale în Londra.

Licitațiune. Dela administrația tramvaiului din loc primim următorul avis: Se aduce la cunoștința p. t. public, că în 5 Iunie n. la órele 10 a m. se vor vinde pe cale de licitația la gara de pe promenada de jos, diferite obiecte aflate în tramvai, ca: plonare, bastóne etc.

Societatea internațională a lucrătorilor din leu, după cum vedem dintr'o

Invitare, ce ni-s'a trimis, va arangia poimane, Duminecă, o „festivitate populară împreună cu concert, joc, postă internațională, tratare cu prăjituri, alergări etc. în grădina restaurantului „Tränengrube“. Inceputul la 2 ore. La oas de timp nefavorabil serbarea se va ține Lună.

Concert în Nou. Duminecă și Lună, din incidentul Rosaliilor la apuseni, va concerta la „Elisium“ în Nou muzica lui G. Dicu.

Pentru amatorii de fotografie. Aparat de otografie pentru salon și voiaj foarte renumite; aparat pentru fotografii la moment, precum și toate articolele necesare, se pot procura dela A. MOLL liferantul curții c. și r. din Viena, Tuchauben Nr. 9. Manufactură fotografică fondată la anul 1854. La cerere liste mari ilustrate, conținând prețurile gratis. Depozite în Brașov la F. Jekelius, F. Kelemen, Victor Roth Farmaciști. Teutsch și Tartler, D. Eremias nepoții.

Apucături pervers. Cetitorii noștri cunosc oasul cu mutilarea emblemei ungare la universitatea din Budapesta și atentatul mârșav contra crucei, săvârșit nu se scie încă de cine. Foile din Budapesta spun, că atentatul s'a repetat și alaltăeri, căci aceeași mână miserabilă a mai lovit o cruce de pe una din emblemele, cari, ca din grație, au fost lăsate neatînse. Mai mult decât toate acestea însă trebuie să revolte pe orice om de bun simț împrejurarea, că s'au aflat gazete — jidano-maghiare, firesce — cari în loc să se rușineze de această ispravă vandală, au obrazul de a bănuși pe ascultătorii de universitate *nemaghiari* cu comiterea acelei ticăloșii. Aprupe toate foile „liberale“ jidano-maghiare stau înainte cu suspiciunea acosta, fără însă de a pute da cel mai mic indiciu. Este de însemnat, că însuși decanul *Timon Akos* s'a vădit îndemnat, într'o scrisore trimisă lui „Alkotmany“, a declara în fața suspiționarilor de felul acesta, că „tinerii de naționalitate *nemaghiari* nici odată n'au fost mai liniștiți și mai pașnici, decât în decursul anului scolar curent“. Și numai declarația acosta este de ajuns pentru a spulbera bănușile gazetelor jidano-maghiare și a-le face să se rușineze de apucătura infamă cu care vor să arunce vina și răspunderea atentatului în cărua universitarilor *nemaghiari*. Mai amintim, că studenții sârbi au și trimis diarelor o declarație categorică, în care cu indignare resping bănușala și protestează în potruva injuriei, ce se aduce tinerimei *nemaghiare* dela universitate.

De cumva lucrurile nu se vor cocoșoși, are să iasă adevăratul atentator la ivelă, și atunci înșiși șovinistii vor vedă că de ridicoli se fac și cât de greu păcătuesc când ridică arma suspiționei contra celor nevinovați.

Directorii fundatiunii Șulutane. Precum ni-se scrie din Blăși, directorii fundatiunii fericitului metropolit Alexandru St. Șulutiu, este convocat pe Vineri în 8 Iunie n. c., 6r senatul administrativ al aceleia la ședința estra-ordinară pe Sămbătă în 9 Iunie n. c. După programul statorit, ședința directoriului se va deschide la 9 ore a. m. în sala arhierilor prin Metropolitul Dr. Victor Mihalyi. După constatarea numărului membrilor, administratorul fundatiunii, canonicul capitular Dr. Vasiliu Hossu, va raporta despre fazele și starea prezentă a fundatiunii, despre cassa fundatiională din Blăși, bunurile dela Spring, Cenade și Vidrasău; tot d-l Dr. Hossu va prezenta budgetul pe anul 1901. — Advocatul archidieceșan Dr. Iuliu Maniu își va face referada despre cauzele juridice și procesele relative la fundatiune și în urmă comisiunea censurătoare permanentă de 3 (prepositul I. M. Moldovan, inspectorul reg. școlar Iuliu Bardosy și directorul financiar George Pop) va raporta despre revisiunea rașunilor din anul 1899 și despre scontrarea casei fundatiionale.

Senatul fundatiional va avé, pe lângă programa de mai sus, de-a lua la pertractare interpretarea unor dispozițiuni din literile fundatiionale și completarea directoriului ales pe periodul 1897—1902, în locul membrilor decedați: Iosif Hossu din

Budapesta, Baron David Urs din Sibiu, Iuliu Mihalyi din Blăși și Ioan Gherasim din Alba-Iulia. În prezent se află în directoriu ca membri ordinari, afară de capitulariști: Dr. Ioan Rașiu avocat și Iosif St. Șulutiu jude reg. de tribunal în retragere din Sibiu; Leontin Pop jude r. de tribunal în retragere din Clușiu, Iosif Pop jude de Curiă din Budapesta, Iuliu Bardosy, inspector r. școl. în retragere din Sibiu, Ioan Mezey jude r. de Curiă din Budapesta, George Pop director financiar din Nyiregyház, Al. Onaciu jude r. de Curiă din Budapesta și Vas. Hossu jude r. de tablă din Clușiu. — Membri suplenți sunt: Vasiliu P. Hârșanu adv. Sibiu și Dr. Al. Pop medic archidieceșan din Blăși.

Membrii senatului administrativ sunt, conform dispozițiunii literilor fundatiională, toți funcționarii reg. de stat români gr. cat. din archidieceșă, cari au rang de secretar dela fostul guvern reg. transilvan din Clușiu.

Loteria „Casei Naționale“. Ni-se comunică, că comitetul central al Asociațiunii în ședința sa din 29 Maiu a. c., considerând, că din cauza scurtimii timpului nu s'a putut desface un număr atât de mare de bilete, cari ar asigura un profit mai însemnat pentru „Casa Națională“, pe baza ordinațiunii ministrului reg. ung. de finanțe Nr. 40757 din 21 Maiu a. c. a amănat tragerea la sorți pe 20 Octomvrie nou 1900.

Bilete se pot comanda la biroul Asociațiunii în Sibiu, str. Morii N. 8. Depozit general pentru România la D-nii C. Steriu & Comp. Bucuresci, Str. Lipscani Nr. 19.

O statistică.

Oficiul statistic regnicolar din Budapesta a publicat dizele acosteia raportul asupra mișcării populațiunii din țările coronei St. Ștefan pe anul 1897.

Soim cum se fac statisticele unguresci și de aceea n'are să se minuneze nimeni asupra rezultatelor, ce le dau ele, ori de câte ori sunt publicate pentru lumea mare. Foile maghiare sunt „în plăcuta poziție“ a constata pe baza celui mai prospăt raport, că *maghiarismul se întărește* vădend cu ochii și că așt-măne vor pute se dice: numai Unguri locuesc în Ungaria. Firesce, statisticele unguresci îi fac Unguri pe toți cei-ce soiu rupe două trei vorbe din vocabularul limbei maghiare, apoi pe toți Iudaiei, cari și-au maghiarisat numele din Erger-Berger-Schossberger în Iștoc-Piștoc-Tencaloc. Dér să vedem cum s'a sporit „nația“.

Spune statistica din cestiune, că sporul total în 1897 a fost de 219,097, din care pe Ungaria se vin 197,952, 6r pe Croația-Slavonia 21,145. În 1898 sporul a scădut în Ungaria la 157,519, în Croația însă s'a urcat la 24,924.

După recensământul din 1890 numărul tuturor sufletelor în „imperiul ungar“ era de 17,463,791, la care adaugându-se sporirea anuală până la finea anului 1898, numărul tuturor sufletelor ar fi trebuit să se urce cu finea aceluși an la 18,953,000. Dér din numărul acesta trebuie să se subtragă scădământul cauzat de emigrări, cari până la finea lui 1898 au fost de 220,000, așa-că la finea anului 1898 totalul populațiunii a fost de 18,730,000, din care pe Ungaria cad 16,460,000, pe Croația 2,380,000.

Maghiarii, dice raportul statistic, s'au sporit cu 115,057 din 197,952 cât a fost sporirea generală. S'ar fi sporit așa d6r porodița lui Arpad-Levi cu mai mult de 58%, pe când la 1890 se sporiseră numai cu 48-53%.

Desvoltarea elementalui maghiar a luat avânt mai ales în orașe. În Budapesta s'a sporit cu 94-7%.

E curios, că raportul însuși constată, că numărul născerilor este în continuă *decescere*. Cum vine d6r, că totuși „rassa maghiară“ se sporesce? Constatarea acosta dovedesce involuntar, că Ungurii nu se sporesc prin născeri, ci prin achisiți de renegați, maghiarisați și maghiaroni, căroră le vine bine la socotelă a-se mărturisii de „Maghiari“, pentru-ca să se căpătuască.

Congresul medicilor în Iași.

Lună s'a deschis în aula universității din Iași congresul medicilor din România, la care au sosit foarte mulți medici din toate părțile țării.

La propunerea președintelui Asociațiunii generale a medicilor din România, congresul a proclamat ca președinte al său pe Dr. Petrini-Galați, 6r vicepreședinți au fost aleși Dr. Thiron și Dr. Pesteli.

Președinți onorifici au fost aclamați D-rii: Obreja, Ross, Botez, Manolescu, Peride și Rojiuță, 6r membrii onorifici d-nii A. D. Xenopol, rectorul universității Iași, A. C. Cuza, C. Ollănescu, președintele Camerei și C. Boerescu, președintele Senatului.

După-ce d-nii D-ri Besnea și Drăgescu cetesc raportul general și financiar al Asociațiunii, se trece la ordinea zilei.

Dr. Leonte, președintele Asociațiunii generale a medicilor din țară, vorbește despre Liga contra tuberculozei și propune a se lua măsuri severe contra întinderii acestui flagel. Este sprijinit de Dr. Manolescu.

Se mai vorbește despre tratamentul orbirei, apoi despre administrația societății.

În fine Dr. Luca r6gă congresul, ca să intervie pe lângă direcțiunea căii ferate spre a o obliga să așede în vagonă scupători cu antiseptice, spre a împedeca propăgarea tuberculozei.

Lună s6ra s'a dat o reprezentațiune în on6ra congresiștilor. S'a jucat „Doctorul croitor“.

În ședința de Marti, la care a asistat și Dr. Emil Pușcariu, ca reprezentat al ministrului de instrucțiune publică, s'a vorbit despre măsurile, ce sunt a se lua contra alcoolismului. Au vorbit despre acosta temă d-nii Dr. Posa și Dr. Riegler.

În fine d-l dr. Obreja, directorul general al serviciului sanitar, a luat cuvântul. D-sa a făcut o espunere asupra alcoolismului în România, dovedind v6dita lui existență în țară, și arătând că în acosta privință România egalază țările cele mai alcoolisate, după cum reese din cantitatea enormă a beuturilor spirtuoșe, ce se consumă (366 milioane litri anual) și din numărul cărciumilor (în număr de 60 mii).

D. dr. Obreja a arătat apoi prin tabele grafice, întinderea alcoolismului în țară, și a propus reducerea numărului cărciumilor în orașe și sate și legi restrictive contra abuzului de spirtuoșe.

S6ra s'a dat un mare banchet la otelul „Traian“.

Sciri m6runte din România.

— După sesiunea din Iunie decanatele tuturor facultăților dela universitatea din Bucuresci vor întocmi tablouri de studenții, cari n'au făcut nici un examen în timp de doi ani. Aceștia, conform regulamentului, vor fi șterși din matriculele universității.

— Alaltăeri au plecat din Galați cele două regimente de infanteriă, cari vor lucra la stărpirea lăcustelor din Dobrogea.

— În Bucuresci s'a pus baza unei societăți de asigurare numită „Coral“ cu un capital de 1 milion lei, reversibil în acții de câte 100 lei. Nu vor fi admiși ca acționari, decât Români.

— Lună s6ra s'a serbat la școlă veterinară a 22 a aniversare a societății medicilor veterinari. Au luat parte la ședința toți medicii veterinari din Bucuresci, precum și d-nii D-ri Victor și Aurel Babeș.

ULTIME SCIRI.

Londra, 31 Maiu. *Englesii au intrat 6r la 2 ore în Pretoria, ocupând capitala fără de rezistență. Prisonierii englesi au fost liberați. Krüger s'a refugiat.* Toate diarele esprimă părerea, că rășboiul s'a sfirșit.

Din Pretoria se anunță, că ofițeri englesi dict6ază condițiile de capitulare a *Johannesburgului*.

Tientsin (China), 31 Maiu. Ași au sosit corăbiile rusesci „Cremjachescu“, „Dimitrij“, „Sisoj Veliki“, „Gajdamac“ și „Vsatnik“ cu două canoniere; apoi corabia francesă „Descartes“, corăbiile englese „Orlando“ și „Algerine“ și corabia italiană „Elba“. De pe toate corăbiile au debarcat soldați marinari și matrozii. Voind să intre în Peking, ei au întâmpinat rezistență.

Londra, 1 Iunie. Până acuma n'a sosit nici o confirmare oficială, că Englesii au intrat în Pretoria.

Flori de teiu.

Dimin6ță... Rașele s6relui de Maiu se oglindesc r6șfățându-se în stropii de rouă și pașiștea pare că-i un covor argintat. Prin tufișuri cântă păserele și fluturași neastimpărați sb6ră de pe fl6re, pe fl6re. Zefirul se l6gână visător, împrășciând sărutări în toate părțile. Natura pare aiurată; deșteptată din somn, stă nedumerită vădend-se așa de frumoșă.

Singură, dusă pe gânduri, merge spre mănăstire...

În jurul ei plutesce atăta viață și atăta poesiă... d6r nimic nu p6te să-i atingă sufletul... nimic; cu capul plecat, cu ochii pe jumătate nchiși inaint6ză, îngânând încet o rugăciune. Par' c'ar fi o statuă mișcată de-o putere nev6dută.... Din marginea potecii o viorea își sc6te sfi6șă capul dintre firele de 6rbă și-o privește lung... par' că ar întreba-o: „scii tu ce-i viața?“...

Ea n'aude nimic, și părăiașul de din vale plângend răspunde viorelei: „Las'o... nu-i mai tulbura rugăciunea...; e 'nzadar“. Pe marginea potecii, ici-colo stau tufele de liliac înflorit, printre cari cântă pe 'ntrecute vrăbiile guralive.

Singură..., dusă pe gânduri, merge spre mănăstire.

Pe fața ei tristă nu se p6te oeti aprupe nimic; encernicia d6r îi împodobesce fruntea, după cum nisce norișori se lasă ușori peste s6rele, care apune. Și totuși... priviți-o cât e de frumoșă; o floric6ă de câmp sfi6șă și nevinovată...

Dér tăcere..., a început se cânte... încet, par' c'ar fi o șoptă ângerescă. Ce tristă și ce dui6șă melodiă!

Când mi-ai jurat întâiu iubire,
— E mult de-atunc... par' că-i un v6c...
Cântau drăguțe păserele
Prin tufele de liliac...

A cântat mai mult, d6r zefirul, leșed din fire, n'a putut prinde mai mult; atăta 'mi-a spus.

Când era aprupe de mănăstire, un pușor de pasere, căruia încă nu-i crescuse bine aripile, se țiresce pe potecă și ajungend la un loc încăldit de s6re, nu mai scie ce să facă de bucuriă. „Și tot e frumoșă viața“ ar dice el, d6c'ar pute să vorbească.

Ea nu-l bagă în s6mă.

Singură... dusă pe gânduri trece pragul mănăstirii, pe când cei doi salcâmi dela ușe se clatină ușor, privind cu compătimire în urmă-i...

Veturia.

„ALBINA“ institut de credit și de economii

Fillala Brașov.

Conspectul operațiunilor în luna lui Maiu 1900.

Intrate:

Num6rar cu 1 Maiu 1900 . cor.	20,573.19
Depuneri spre fructificare . . .	206,631.55
Cambii r6scump6rate	222,903.66
Conturi curente	38,196.53
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	10,804.—
Monetă	4,878.66
Comisiuni, cup6ne și efecte . . .	16,062.25
Banci	13,267.20
Interese și provisiuni	31,517.59
Diverse	9,506.74
cor.	574,341.37

Eșite:

Depuneri spre fructificare . cor.	208,000.—
Cambii escomptate	244,586.28
Conto curent	12,556.19
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	27,975.32
Monetă	2,456.20
Comisiuni, cup6ne și efecte . . .	26,606.20
Interese și provisiuni	1,646.89
Spese și salare	3,105.65
Banci	30,054.25
Diverse	8,119.08
Num6rar cu 31 Maiu 1900	9,136.31
cor.	574,341.37

N. P. Petrescu m. p. C. Ais6r m. p.
dirigent. cassar.

Iosif Oncioiu m. p.
comptabil.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

Cărți de rugăciuni și predicii.

Anghira Mântuirii, cărțea de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă a drept credincioșilor creștini, *Edițiunea IV corectată*. Gherla, Tipografia diecesană 1899. Un exemplar în păreți tari colorați 35 cr. (plus 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. *Edițiunea IV*. Gherla, Tip. „Aurora“ A. Todoran 1899. Conține peste 334 pag. Legată în păreți tari colorați, costă 50 cr. (cu posta 55 cr.)

Micul mărgăritar sufletesc, cărțea de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Gherla, Tip. „Aurora“ A. Todoran 1898. Un exemplar legat în păreți tari colorați costă 22 cr. cu posta 23 cr.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude întru onoarea Preacuratei Fecioare Maria, pentru folosul și mângăierea sufletelor. Gherla, Tip. Diecesană, 1898. Prețul unui exemplar legat în păreți tari colorați 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Cuvântări bisericesci pe sărbătorile de peste an, scrise de Prepositul capitar *Ioan Paviu*. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Conține vre-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (în loc de 2 fl. cum era la început), prin postă 1 fl. 60 cr. Aceste predicii sunt favorabil apreate și din partea clerului înalt din România.

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite cazuri de morțe, întocmite de *Ioan Paviu*, cunoscutul scriitor bisericesc. Conțin vre-o 400 pag. Prețul numai 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predici pentru Dumineci de *Iustin Popșu*, învățatul scriitor bisericesc, mare orator și bunul Român de odinioară. E o carte de vre-o 500 pag. format mare, tipar modern, cuprinzând predicii frumoase pentru toate Duminecele de peste an. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

Predice pentru Duminecele de peste an, compuse după catehismul lui Decharbe, de *Vasiu Christe*. Conține predicii dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predici pe toate Duminecele și sărbătorile de peste an, de *Em. Elef-rescu*, cunoscut atât de bine în cercurile românești din numărusele sale scrieri atât de medușe, instructive și cu stăta gust cetite. E o carte mare, de 350 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (4 lei).

Scrieri economice.

Tot dela Tipografia „A. Mureșianu“ se mai pot procura și esemplare din *partea I a Manualului: Agrolgia* seu „Agri-cultura generală“, 524 pag. à 5 cor., (cu posta rec. 5 cor. 50 bani) — și partea II, „*Fitotechnia*“ seu cultura specială a plantelor cu 611 pag. și 202 figur. Prețul 8 (cor., cu posta rec. 8 cor. 50 bani).

Pentru economii de vite este de neprețuit folos marele și valorosul op *Zoo-technia* seu cultura generală și specială a vitelor, de *Dr. George Maior*, profesor de agricultură la școala superioară din Bucuresci (Herăstrău). Deși am anunțat încă de astătomnă aparițiunea acestui prețios op, el n'a străbătut până acum în părțile de dincoace de Carpați. Ađi însă se găsește în deposit la Tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov și se poate trimite imediat ori cui îl cere. „*Zoootechnia*“ este partea a treia din „*Manual de agricultură*“ al d-lui Maior, care a fost atât de călduros apreat din partea întregii prese române și premiat și din partea Academiei Române. „*Zoo-technia*“ cuprinde 779 pag. format mare 4° cu 225 figur și costă 8 corone (cu posta recomandat 8 cor. 50 bani). Recomandăm economilor noștri de vite această bogată scriere, până ađi singură în felul său în literatura română.

„*Cartea Plugarilor*“ seu povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor etc. scrisă de *Ioan Georgescu*. Tractăză despre legumărit, gunoiu, lucrarea pământului, sămănături, vierit, pădurit, crescerea cailor, vitelor, găi-țelor etc. Un exemplar de 90 pag. costă 25 cr. (plus 3 cr. porto). Această carte a eșit numai acum de sub tipar.

„*Stupăritul*“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei,

de *Constantin Dimian*, preot în Brețcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Insoțirile de credit împreunate cu insoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de insoțiri, de *F. W. Raiffeinssen*. *Edițiunea a V-a*. Trad. de *Dr. A. Brote*. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiuului. Conține 227 pag. și costă 80 cr. (Cu posta 90 cr.)

Cele mai de lipsă cunoscute despre Legea veterinară — o carte foarte necesară pentru economii de vite. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului. Conține 134 pag. format mare și costă numai 30 cr. (cu posta 35 cr.)

Cartea stuparilor sătenii de *Romul Simu*. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului. Prețul 40 cr. trimis francat.

Grădina de legume, de *Ioan E. Negruțiu*, profesor în Blăși. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu e de cel mai mare folos practic și, pe cât seim, în literatura noastră de dincoace e singura scriere mai bună în această materie. Costă 25 cr. (plus 3 cr. porto.)

Vinuri din pome, de *Grigorie Halip*, prof. la școala agronomică din Cernăuți. Este o carte de 96 pagini, în care se dau explicații și învățături amănunțite asupra modului, cum este a-se face tot felul de vin și must din felurite pome; cari pome sunt mai bune pentru facerea vinului și cum este a-se manipula vinul pentru a avé gust bun etc. Prețul 20 cr. (prin postă 23 cr.)

„*Răsboiul pentru neatârnae*, povestit pe înțelesul tuturor de *George Coș-buc*“, este o carte nu numai cât se pôte de interesantă, bine scrisă și atrăgătoare, dăr tot-odată și cea mai efină între cărțile românești, apărute până acum. Un esem-plar în format mare 8° de 283 pagini costă numai 50 cr. (cu posta 55 cr.). Cu deosebire ar fi de dorit să se răspândescă cât mai mult în straturile poporului, fiind ea în adevăr scrisă „pe înțelesul tuturor“.

Dietetica populară, cunoscută și mult folosită scriere populară a d-lui medic *Simeon Stoica*, cu privire la modul de viață a țeranului român, se vinde cu prețul scăđut dela 160 bani la 1 corónă plus porto. De vânzare la Tipogr. A. Mureșianu librăria Ciurcu, Gabonyi și Zeidner în Brașov.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.
Redactor responsabil: *Gregoriu Mureșianu*.

Cursul la bursa din Viena.

Din 31 Maiu 1900.

Renta ung. de aur 4%	116.50
Renta de corone ung. 4%	91.50
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	99.40
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	115.75
Bonuri rurale ungare 4%	91.—
Bonuri rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	119.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	138.50
Renta de argint austr.	97.95
Renta de hârtie austr.	97.55
Renta de aur austr.	116.75
Losuri din 1860.	135.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	17.60
Acții de-ale Băncei ung. de credit	717.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	716.50
Napoleoniori	19.27
Mărci imperiale	118.37 1/2
London vista	242.21
Paris vista	96.25
Rente de corone austr. 4%	96.40
Note italiene	90.70

Cursul pieței Brașov.

Din 1 Iunie 1900.

Banconota rom. Cump.	19.—	Vënd.	19.04
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	18.84
Napoleoniori. Cump.	19.24	Vënd.	19.28
Gaibeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.72	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Publicațiune de licitațiã.

Comitetul parochial al bisericei române ort. or. a Sf. Treimă din Brașov, suburbiul Tocile va da în antepriză prin licitațiã publicã minunândã adaptarea școlei române de pe Tocile și a casei de ședințe a Comitetului parochial, precum și zidirea unei case de locuință pentru ecliserul bisericei.

Licitațiã se va ține în școlã Duminecã în 2! Maiu st. v. (3 Iunie st. n.) 1900 la 2 ore d. a.

Prețul strigărei pentru adaptarea școlei și a casei de ședințe este de 1923 fl. 28 cr., ăra pentru zidirea casei de locuință a ecliserului de 1071 fl. 57 cr., la olaltã 2994 fl. și 85 cr.

Amatorii de licitațiã vor depune

vadiu de 10% dela prețul strigărei în bani gata seu în hârtii de valoare.

Până la licitațiã se primesc și oferte închise, la care trebuie aculdat același vadiu.

Planurile de adaptare și zidire, preliminarele de spese și condițiunile de zidire se pot vedé la oficiul parochial al bisericei.

Brașov, în 7 Maiu 1900.

Comitetul parochial.

Vasile Sfetea, Ioan Suciu,
președinte, (3—) notar.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiã este provăđutã cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilã al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoșe la stomach și pântece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casa o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încóce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coróne 2.—

Falsificãțile se vor urmări pe cale judecătórescã.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlã este provăđutã cu marea de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscutã ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alinã durerile de góldinã și reumatism și a altor urmări de rēcãlã. Prețul unei sticle originale plumbate, Coróne 1.80.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin sãpun de copii și dame fabricat după metodul cel mai nou pentru cultivarea raționalã a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucãți Cor. — 40 Cinci bucãți Coróne 1.80. Fie-care bucată de sãpun, pentru copii este provăđutã cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principalã prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciã se efectuează gílnic prin rambursã postalã.

La depozite se se cerã anunit preparatele provăđute cu iscãliturea și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartter.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provăđut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acuratețã, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, în tola mărimeca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătrã stradã. — Prețurile moderate. — Comandele din afarã rugãm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.